ПРИЛОЖЕНИЕ 7

Съдебни дела – анотации

1. Генка Шикерова срещу Министерство на вътрешните работи

I инстанция – a.g. № 11905/2016 г. на АССГ, Второ отделение, 35 състав

II инстанция – a.g. № 13778/2018 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

Със заявление от края на 2016 г. Генка Шикерова иска от Министерство на вътрешните работи (МВР) информация за задържането и предаването на 7 турски граждани на Турция на 15 октомври 2016 г. Поискани са копия от следните документи:

1. Копия от заповедите за задържането на 7-те турски граждани;
2. Копия от заповедите на началника на ГПУ-Русе за налагане на принудителни административни мерки по Закона за чужденците в Република България (принудително отвеждане до границата);
3. Копия от протоколите, които отразяват тяхното предаване на турските власти.

Отговор

Директорът на Дирекция „Правно-нормативна дейност" при МВР отказва с мотив, че тези документи съдържат лични данни и не представляват обществена информация.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че в случая се търси достъп не до личните данни на турските граждани, а до информация как държавен орган е осъществил контролните си правомощия.

Развитие пред I инстанция

Първоначално производството по делото е прекратено от АССГ поради неизпълнение на съдебни указания за отстраняване на нередности в жалбата, но впоследствие ВАС намира за неоснователно прекратяването на делото и го връща на АССГ за продължаване на действията по него. Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 26 юли 2017 и обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 2938 от 30.04.2018 г. на АССГ отказът на директора на Дирекция „Правно-нормативна дейност" при МВР е отменен и преписката му е върната за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона. Съдът приема, че решението на директора е незаконосъобразно поради съществени нарушения на административно-производствените правила и несъответствие с материалния закон. Очевидно в случая се търси информация за издадени от МВР актове, т.е. за дейност, свързана с изпълнение на предоставените на органа със закон правомощия. Ответникът е приел, че се търси достъп до лични данни, каквото искане обаче не е обективирано в заявлението за достъп. В него изрично е посочено, че копията от заповедите се искат със заличени лични данни, т.е. иска се достъп до съдържанието на документите, без значение на лицата, по отношение на които са постановени, от което по-скоро следва изводът, че се иска информация за реда, по който е действала администрацията при изпълнение на възложени й със закон функции.

Касационна жалба

Решението на АССГ е обжалвано от МВР пред ВАС. В жалбата са изложени доводи, че информацията представлява лични данни по конкретни административни производства.

Развитие пред II инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 16 декември 2019 и обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 153/07.01.2020 г. на ВАС решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила. Върховните съдии намират за правилно приетото от първата инстанция, че в случая е поискано предоставянето на информация относно предприетите от органите на МВР действия, а не на личните данни на седемте турски граждани. Мотивирано е прието, че в случая не се касае за достъп до лични данни, а за достъп до обществена информация, даваща възможност на заявителя да си състави мнение за дейността на задължения субект и конкретно спазват ли се от органите на МВР основните човешки права на екстрадираните. Правилно АССГ е приел, че се иска достъп до съдържанието на документите, а не до данните на конкретните лица, за които същите се отнасят, т. е. за начина на действие на администрацията и исканата информация е свързана с обществения живот в страната и дава възможност на заявителя да си състави собствено мнение относно дейността на държавните органи.

Решението е окончателно.

2. Росен Босев (в. „Капитал”) срещу Изпълнителна агенция по околна среда

I инстанция – а.д. № 10892/2019 г. на АССГ, Второ отделение, 27 състав

Заявление

Със заявление от края на август 2019 г. Росен Босев иска от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) да бъде предоставена следната информация за вноса на отпадъци в България в периода 2014 до 2019 г.:

1. Имената на фирмите, внесли отпадъци в България (по смисъла на Регламент (ЕО) № 1013/2006);
2. Държава на произход;
3. Вид на отпадъка, който са внесли съгласно класификацията по списъка на отпадъците, утвърден с Решение 2000/532/ЕО на Комисията на 1 май 2000 г.

Отговор

Директорът на ИАОС отказва исканата информация като се позовава на разпоредби от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), свързани с издаването на разрешения за внос на отпадъци. В отказа е посочено, че информацията има подготвителен характер и няма самостоятелно значение.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че информацията има самостоятелно значение и е налице надделяващ обществен интерес за предоставянето ѝ, тъй като превозът на отпадъци е дейност, която оказва влияние върху състоянието на околната среда.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 19 декември 2019 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 138/08.01.2019 г. на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на директора на ИАОС за ново произнасяне по заявлението при спазване на задължителните указания на съда по тълкуване и прилагане на закона. Съдът приема, че в случая е подадено заявление за достъп до информация, която безспорно представлява информация за околната среда по смисъла на чл. 19, т. 1-6 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Видно от съдържанието на подаденото заявление, същото се отнася до информация, свързана с вноса на отпадъци в България. Несъмнено вносът на отпадъци е един от факторите по чл. 5 от ЗООС, който оказва или е в състояние да ока-

же съществено въздействие върху повечето от компонентите на околната среда, подробно изброени в чл. 4 от ЗООС. Ето защо приложим в настоящото производство е специалният ЗООС, а за неуредените в този закон въпроси, както и по силата на препращащите норми в него – нормите на ЗДОИ. Съгласно чл. 26, ал. 1 от ЗООС за предоставяне на информация за околната среда се прилага процедурата, предвидена в глава трета „Процедура за предоставяне на достъп до обществена информация" от ЗДОИ, но допустимите ограничения до такава информация са лимитативно определени в чл. 20 от ЗООС. Следователно, ЗООС е специален спрямо общия ЗДОИ и последният следва да се приложи само за процедурата, но не и по отношение на основанията за отказ /в т.ч. чл. 37 от ЗДОИ/. Това е така, тъй като в специалния закон липсва препращане към основанията за отказ, посочени в ЗДОИ.

Решението е окончателно.

3. Таня Петрова (в „Сега") срещу Изпълнителна агенция по горите

I инстанция – а.д. № 121/2020 г. на АССГ, Второ отделение, 28 състав

Заявление

Предисторията на казуса е свързана с обстоятелството, че на 20 ноември 2019 г. Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ) разпространява списък със 103 бенефициери, получили неправомерно държавна помощ при извършени сделки за замени на горски територии. Според публикуваната информация министерството е извършило проверки на 132 такива сделки, сключвани в периода от 2007 до 2009 г.

В тази връзка на 22 ноември 2019 г. Таня Петрова подава заявление до МЗХГ, с което иска да ѝ бъде предоставена подробна справка за всички 132 проверени замени, съдържаща пълно описание на самите сделки – дата на сключване, площ, местоположение на частните имоти, първоначална оценка на частните имоти, площ, местоположение, първоначална оценка на държавните имоти, получени в замяна, извършено доплащане, ако има такова, както и новите оценки на съответните площи, довели до заключение, че има предоставена държавна помощ или обратно – че няма проблем при сделките.

Отговор

С писмо от 27 ноември 2019 г. МЗХ препраща заявлението на Изпълнителна агенция по горите (ИАГ). С решение от 11 декември 2019 г. изпълнителният директор на ИАГ предоставя информация за площ и местоположение на имоти по 103 сделки за замяна като уведомява заявителката, че за 29 сделки не е установено нарушение и отказва предоставяне на оценките, довели до заключение, че има предоставена неправомерно държавна помощ с мотив, че оценките имат подготвителен характер и нямат самостоятелно значение.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи за наличие на надделяващ обществен интерес по отношение на исканата информация.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 17 юни 2020 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 4775/02.09.2020 г. на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на ИАГ за ново произнасяне по заявлението.

Съдът посочва, че съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закон субекти. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. Обществената информация бива официална – информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия (чл. 10 ЗДОИ) и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл. 11 ЗДОИ).

В случая, поисканата информация касае публични средства, т.е. такива, които са свързани с държавни помощи, която информация съдът намира, че представлява обществена служебна информация по смисъла на чл. 2 и чл. 11 от ЗДОИ.

Съдът намира, че е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, което винаги следва да бъде съобразено и обсъдено от органа. В този смисъл твърдението, че заявителят трябвало да го обоснове, е неоснователно. Чрез предоставянето на исканите сведения се цели разкриване на информация, която може да съдържа данни за корупция и злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на задължения субект, който извод следва и от разпоредбата на § 1, т. 5, б. „е" от ДР на ЗДОИ, която въвежда презумпция на наличие на обществен интерес, когато сведенията и данните са свързани със стопанската дейност и засягат условията, правата, задълженията, санкциите, сроковете, определени в договор, по които едната страна, както в случая, е задължен субект по чл. 3 от закона.

Решението е окончателно.

4. Мила Чернева (в. „Капитал”) срещу отказ на Държавната консолидационна компания

I инстанция – а.д. № 2376/2020 на АССГ, Второ отделение, 22 състав

Заявление

Със заявление от януари 2020 Мила Чернева иска от Държавната консолидационна компания (ДКК) да й бъде предоставен достъп до информация за разходването на сумата от 500 млн. лв., отпусната с ПМС № 142/13.07.2018 г., за ремонт на язовири. Поискана е следната информация:

1. Възлагала ли е ДКК ремонти на язовири в Република България на друга организация или дружество, дъщерно или не, и ако да, коя/кое?;
2. Документите, свързани с възложените по т. 1 - договори, протоколи и всякакви други, касаещи процеса;
3. Размерът на сумата, част от отпуснатите с Постановление № 142 от 13.07.2018 от Министерски съвет 500 млн. за ремонти на язовири, която е прехвърлена от ДКК на друго дружество и кое е това дружество;
4. Започнатите ремонти на язовири с име, населено място, изпълнител, сума и включени дейности по ремонта към 17 януари 2020;
5. Сключените договори с изпълнител по т. 4 към 17 януари 2020;
6. Изразходваната или разплатена към 17 януари 2020 сума от 500-те млн. лв., отпуснати с Постановление № 142 от 13.07. 2018 година от Министерски съвет.

Отговор

В законоустановения 14-дневен срок отговор не е получен.

Жалба

Мълчаливият отказ е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че според трайната съдебна практика мълчаливият отказ винаги е в съществено противоречие с процесуалния и материалния закон.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 19 юни и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 3962 от 17 юли 2020 АССГ отменя мълчаливия отказ и връща преписката на директора на ДКК за изрично произнасяне по заявлението.

Съдът приема, че исканата информация за разходването на сумата от 500 млн. лв., отпусната с ПМС № 142/13.07.2018 г., за ремонт на язовири, е служебна обществена информация, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации. Съдът отбелязва, че е допустимо предоставянето на информация под формата на писмена справка, когато в същата са систематизирани конкретни данни, налични за определения период в администрацията на задължения субект.

Съдът посочва, че според правилото на чл.38 от ЗДОИ задълженият субект е длъжен изрично да се произнесе в законоустановения срок по подаденото пред него заявление за достъп до обществена информация, с акт в който, при хипотезата на отказ, мотивирано да посочи кои са фактическите и правни основания, поради които не е възможно предоставяне на търсената информация.

Единствената призната от специалния закон (ЗДОИ) възможност за процедиране при получено редовно заявление за достъп до информация е да се постанови решение за предоставяне или за отказ на достъп до поисканата информация, за което да бъде уведомен заявителят. След като специалният закон изисква изрично произнасяне на задължения субект, то неговото мълчание винаги се явява незаконосъобразен отказ.

Решението е окончателно.

5. Мила Чернева (в. „Капитал”) срещу Столична община

I инстанция – а.д. № 12717/2019 г. на АССГ, Второ отделение, 31 състав

Заявление

Със заявление от септември 2019 Мила Чернева иска от Столична община (СО) да ѝ бъде предоставена информация за планираните и извършени ремонти на вътрешно-квартални улуци в столицата. Поискана е следната информация:

1. Списък с планираните за ремонт участъци от вътрешно-квартални улици, вкл. адрес, дължина, финансова стойност, изпълнител и номер на договора, по които се изпълняват;
2. Списък с изпълнените /завършени досега ремонти на вътрешно-квартални улици, вкл. информация за участъците като адрес, дължина, изпълнена дейност, финансова стойност, изпълнител и номер на договора, по който се изпълняват;
3. Сумата, която е разплатена към 18 септември 2019 от тези 38 млн.лв., предвидени за текущи ремонти на вътрешно-квартални улици.

Отговор

Зам.-кметът на СО по направление „Транспорт и транспортни комуникации” отказва достъп с мотив, че исканата информация засяга интересите на трети лица, изразили изрично несъгласие за предоставянето ѝ.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че информацията е свързана с разходване на бюджетни средства и не засяга трети лица по начин, който да обуславя необходимост от съгласието им за предоставянето ѝ.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито заседание на 3 февруари 2020 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 964 от 14.02.2020 на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на СО за ново произнасяне по заявлението при спазване на задължителните указания на съда по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът приема, че отказът е постановен в противоречие с материално-правните норми и с целта на закона и при съществени нарушения на административнопроцесуални правила.

Доколкото касае ремонти на публична собственост – вътрешно квартални улици и разходването на обществени средства в тази връзка – съдът приема, че поисканата информация представлява обществена служебна такава, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на Столична община и нейната администрация.

Едно от основанията за ограничаване на достъпа до служебна обществена информация е предвидено в чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ, на която разпоредба се позовава ответникът, съгласно която основание за отказ от предоставяне на обществена информация е налице, когато достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес. В оспорения акт не са изложени мотиви за липса на надделяващ обществен интерес. В тази връзка, § 1, т. 5 от ДР на ЗДОИ, въвежда оборима презумпция, че до доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице в изброените хипотези по точка „а" до „е", като настоящият случай попада в хипотезата на буква „е", а именно, свързана е със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл. 3. Ако органът счита, че не е налице надделяващ обществен интерес, именно той следва да установи това, а не жалбоподателят да доказва съществуването на надделяващ обществен интерес. При положение, че Столична община е страна по договори, съконтрагентите по които отказват да дадат съгласие за предоставяне на касаеща ги информация, а законът въвежда оборимата презумпция за наличен надделяващ обществен интерес, кметът на общината, съответно упълномощеният от него зам.-кмет, е бил длъжен да предостави информацията или да мотивира отказа си с конкретни съображения относно липсата на надделяващ обществен интерес.

Решението е окончателно.

6. Николай Неделчев (София) срещу отказ на Инспектората към Висшия съдебен съвет (казусът „ЦУМ-гейт")

I инстанция – а.д. № 12933/2019 на АССГ, Второ отделение, 31 състав

Заявление

Казусът „ЦУМ-гейт" касае среща, проведена през пролетта на 2017 между главния прокурор Сотир Цацаров, бизнесмена Сашо Дончев и бившия член на ръководството на БСП Георги Гергов. След сигнал на Гражданско сдружение „Боец" по случая е образувана проверката от Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС), която приключва с решение на ИВСС от 10 юли 2017 за прекратяване на проверката.

Със заявление от септември 2019 Николай Неделчев иска да му бъде предоставено копие от акта на ИВСС, с който е приключила проверката по казуса „ЦУМ-гейт" и стенографския протокол от заседанието на ИВСС, на което конкретният казус е бил дискутиран и обсъждан.

Отговор

След получаване на заявлението, ИВСС провежда процедура за търсене на съгласие на трети лица – подателя на сигнала и участниците в срещата. Получава съгласие от Гражданско сдружение „Боец" и от Сашо Дончев. Главният прокурор изразява изрично несъгласие за предоставяне на исканата информация, а получаването на писмото за търсене на съгласие от Георги Гергов в срещата така и не е потвърдено.

С решение от 18 октомври 2019 г. главният инспектор при ИВСС отказва да предостави информацията с мотиви, че от нея, и в частност от доклада по проверката, заявителят не би могъл да си състави мнение за дейността на задължения по ЗДОИ субект – ИВСС; както и че търсената информация се отнася до трети лица, част от които са изразили изрично писмено несъгласие за предоставянето ѝ; и че доколкото заседанието на ИВСС не е публично, то и воденият за него протокол също няма характер на обществена информация.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че срещите, в които участват държавни органи, създадени с Конституцията на Република България, какъвто е например главният прокурор, следва да бъдат не просто подложени на, но дори пронизани от принципите на откритост и прозрачност.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 8.06.2016 г. и е обявено за решаване.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 18 май 2020 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 3941 от 16 юли 2020 г. АССГ отменя отказа и задължава главния инспектор при ИВСС да предостави достъп до исканата информация.

В решението си по делото съдът посочва, че редът, условията и основанията за извършване от ИВСС на проверки за почтеност и конфликт на интереси и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и проверки, свързани с нарушаване независимостта на съдиите, прокурорите и следователите, са регламентирани в Закона за съдебната власт (ЗСВ). Съгласно приложимата норма от ЗСВ проверките по този раздел започват със заповед на главния инспектор. В хода на проверките се събират данни, относими към предмета на проверката, и се изслушва проверяваното лице. Всяка проверка завършва с изготвянето на мотивиран доклад, в който се посочват извършените действия по проверката, установените факти и обстоятелства. Докладът съдържа конкретно становище относно липсата или наличието на достатъчно данни за конфликт на интереси, съответно за действия или бездействия, които противоречат на принципите за почтеност, накърняват престижа на съдебната власт или са свързани с нарушаването на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите. Докладът се внася за обсъждане в ИВСС, който приема решение за прекратяване на проверката при липсата на достатъчно данни по или за отправяне на предложение за налагане на дисциплинарно наказание или за установяване на конфликт на интереси до съответната колегия на Висшия съдебен съвет (ВСС), когато са налице достатъчно данни.

От анализа на цитираните разпоредби съдът прави извод, че решението на ИВСС, с което приключва образувана проверка за почтеност и конфликт на интереси и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и проверки, свързани с нарушаване независимостта на съдиите, прокурорите и следователите, съдържа официална обществена информация, достъпът до която не може да бъде ограничаван.

Съдът намира, че в случая не са налице и предвидените в закона – чл. 37, ал. 1 във вр. с чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ – предпоставки за отказ да се предостави и служебната информация, съдържаща се в доклада от проверката и стенографския протокол от обсъждането му, въз основа на които е прието решението от 10 юли 2017 за прекратяване на проверката, поради наличие на надделяващ обществен интерес.

Съдът посочва, че по отношение на информацията, която се получава, създава и съхранява по повод извършвани проверки за почтеност и конфликт на интереси и за установяване на действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и проверки, свързани с нарушаване независимостта на магистратите, винаги е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на определението, дадено в § 1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на ЗДОИ. Съгласно тази норма „надделяващ обществен интерес" е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. В случая проверката е била извършена по отношение на главния прокурор, в качеството му на орган на съдебната власт, а не в лично качество. От търсената информация обществото, и в частност жалбоподателят, може да си състави мнение относно дейността, както на задължения субект – Инспекторат към ВСС, така и за работата на Прокуратурата в лицето на нейния ръководител – главния прокурор. Предоставянето на информация, свързана с констатации относно действия на главния прокурор на Република България, в това му качество, и на Инспектората по отношение на осъществявания от него контрол безспорно е предпоставка за повишаване на публичността и отчетността на задължените субекти – ИВСС и Прокуратурата на Република България.

За пълнота на мотивите си съдът отбелязва, че изричното несъгласие на третото лице, до което се отнася търсената информация, не е абсолютна и безусловна пречка за предоставяне на достъп до нея. Във всеки случай отказът следва да бъде мотивиран с наличие на такъв защитен от закона частен интерес, който би бил засегнат от предоставянето на търсената информация и който е противопоставим на презумирания от закона обществен интерес. В хипотезата на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ задълженият за предоставяне на информацията субект следва да извърши преценка дали защитеният частен интерес, обоснован с конкретни факти, е по-значим от заложения в закона обществен интерес от предоставяне на търсената информация. В случая изричното несъгласие на третото засегнато лице (главният прокурор) не съдържа каквито и да е мотиви за отказа да бъде предоставена информацията, поискана със заявлението за достъп. Този факт, както и липсата на върната разписка от писмото, с което се иска съгласие за предоставянето на информацията от последния участник в срещата обаче, е без значение за спора, доколкото по отношение на търсената обществена информация е налице надделяващ обществен интерес и последната не може да бъде ограничавана.

Решението на съда е окончателно.

7. Спас Спасов (в. „Капитал”) срещу отказ на ДП „Пристанищна инфраструктура”

I инстанция – а.д. № 1190/2020 г. на Административен съд - Варна

Заявление

Със заявление от 7 май Спас Спасов (в. „Капитал”) иска от Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура” (ДППИ) да му бъде предоставена информация за удълбочаването на Канал 1 и Канал 2 на Пристанище Варна. Иска се достъп до следната информация:

1. Сключеното споразумение между ДППИ и „Транспортно строителство и възстановяване” ЕАД („ТСВ” ЕАД) за удълбочаване на Канал 1 и Канал 2 на Пристанище Варна;
2. Компаниите, с които „ТСВ” ЕАД е сключило договор за изпълнение на проекта;
3. Цената, на която според сключените договори ще бъде извършено удълбочаването.

Отговор

Генералният директор на ДППИ отказва с мотив, че исканата информация засяга интересите на трето лице – „ТСВ” ЕАД, което е изразило изрично несъгласие за предоставяне на информацията, тъй като същата представлявала търговска тайна.

Жалба

Отказът е обжалван пред Административен съд – Варна. В жалбата са развити доводи, че несъгласието на третото лице е ирелевантно, когато самото то е задължен субект по ЗДОИ.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито заседание на 9 септември 2020 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 1359/25.09.2020 г. на Административен съд – Варна отказът е отменен и преписката е върната на ген. директор на ДППИ за ново произнасяне при спазване указанията на съда по тълкуване и прилагане на закона, които указания са директорът да издаде решение, с което да предостави достъп до исканата информация.

Съдът приема, че Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура· (ДППИ) управлява инфраструктурата на пристанищата за обществен

транспорт с национално значение и предоставя услуги по управление на трафика и информационно обслужване на корабоплаването. Същото е на бюджетна издръжка и средствата, които разходва по проекти и споразумения са бюджетни, т.е. публични средства. Не се оспорва факта, че едноличен собственик на капитала на „Транспортно строителство и възстановяване" ЕАД /"ТСВ" ЕАД/ е държавата чрез министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Следователно, както ДППИ, така и „ТСВ" ЕАД са публични организации по смисъла на § 1, т. 4, б. "а" и б. "в" от ДР на ЗДОИ във връзка с чл. 5, ал. 2, т. 4 от Закона за обществените поръчки – тъй като са обект на управленски контрол от страна на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, имащ качеството на възложител.

Основание за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ ще е налице, когато достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес. Качеството на публични организации на ДППИ и „ТСВ" ЕАД ги приравнява на задължени субекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ за осигуряване на достъп до създаваната и съхранявана от тях обществена информация, поради което „ТСВ" ЕАД не се явява трето лице, чието съгласие е би било необходимо за представяне на поисканата обществена информация съгласно чл. 31, ал. 5 от ЗДОИ. Отделно от това, самото несъгласие не е абсолютна предпоставка за отказ, тъй като генералният директор на ДППИ е трябвало да прецени налице ли е надделяващ обществен интерес, но доводи по този основен въпрос не са изложени в обжалвания акт, което е в нарушение на АПК.

Понятието „надделяващ обществен интерес" е обяснено в §1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, чиято норма гласи, че такъв е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 от ЗДОИ. Действително, със заявлението си жалбоподателят е целял повишаване на прозрачността и отчетността на двата субекта по чл. 3 от ЗДОИ, които са държавни предприятия на бюджетна издръжка, разходващи публични средства и управляващи държавно имущество. По силата на чл. 13, ал. 3 от ЗДОИ, достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес, което обосновава материалната незаконосъобразност на обжалвания отказ, тъй като законовата презумпция за съществуването на надделяващ обществен не е оборена от генералния директор на ДП „Пристанищна инфраструктура".

Решението е окончателно.

8. Фондация „Последната клетка” срещу Министерство на земеделието храните и горите

I инстанция - a.g. № 9387/2020 г. на АССГ, Второ отделение, 23 състав

Заявление

На 3 февруари 2020 Снежанка Бонева – управител на фондация „Последната клетка”, подава заявление до Министерство на околната среда и водите (МОСВ), с което иска информация коя наредба регламентира условията и минималните изисквания за отглеждане и участие на животни в циркове, вариетета и други увеселителни заведения и необходимите професионални умения на лицата, които се грижат за животните, съгласно чл. 26 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ). С отговора по заявлението от МОСВ уведомяват Бонева, че към момента със Заповед № РД 09-1012 от 13.11.2018 на министъра на земеделието, храните и горите е сформирана работна група, която да изготви проект на наредба.

В тази връзка, в началото на март 2020 „Последната клетка” подават заявление за достъп до информация до министъра на земеделието, горите и храните, с което е поискана информация, описана както следва:

1. Копие от Заповед № РД 09-1012 от 13.11.2018 на министъра на земеделието, храните и горите;
2. Копие от протоколите от проведените заседания на работната група, сформирана със заповед № РД 09-1012 от 13.11.2018;
3. Информация за резултатите от дейността на работната група.

Отговор

С решение от 11 юни 2020 г. министърът на земеделието, храните и горите отказва исканата информация с мотив, че същата има подготвителен характер и няма самостоятелно значение, поради което е налице основание за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че заповедта за създаване на работна група е официален документ и спрямо нея основанието за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ е неприложимо. Останалата информация – за свършеното от работната група – е със самостоятелно значение и е от надделяващ обществен интерес, поради което достъпът до нея не може да бъде ограничаван.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 30 ноември 2020 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 6980/07.12.2020 г. на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на министъра за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона.

Съдът приема, че Заповед № РД 09-1012 от 13.11.2018 г. на министъра на земеделието, храните и горите е издадена при упражняване на негово законово правомощие и представлява официална обществена информация по чл. 10 ЗДОИ, поради което и спрямо нея чл. 13, ал. 1 т. 2 ЗДОИ е неприложим.

По отношение на поисканата с т. 2 и т. 3 от заявлението информация, тя действително представлява служебна обществена информация. Обратно на приетото от органа обаче подготвителни документи, които не са свързани с приемането на окончателен акт, а такъв в случая несъмнено липсва, придобиват самостоятелно значение, тъй като единствено въз основа на тях заявителят може да си състави мнение дали реално е налице дейност по изработване на процесния проект за нормативен акт, и то при условие, че са изминали повече от 2 години от сформирането на работната група. След като безспорно няма издаден краен акт, подготвен въз основа на резултатите от дейността на работната група, а на заявителя е отказана поисканата информация по аргумент от чл. 13, ал. 1, т. 2 ЗДОИ, той фактически се лишава изцяло от достъп за неясно и неопределено занапред време. Не това е логиката на законовото ограничение и на предоставената от ЗДОИ отчетност на задължения публичноправен субект пред обществото. Отделно от това информацията за участниците в работната група и протоколите от нейната работа (ако такива са налични) имат самостоятелно значение, тъй като ще позволят на заявителя да си състави собствено мнение относно дейността ѝ по същество (по предмета на проекта) и степента на нейната завършеност.

Следва да бъде посочено най-сетне и това, че съгласно чл. 13, ал. 4, във връзка с чл. 2 ЗДОИ, достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес, а такъв, съответно за законовата презумпция по § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, е налице винаги, когато чрез исканата информация се цели повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. За съда е несъмнено, че чрез поисканата информация ще се повиши прозрачността и отчетността на дейността на министъра на земеделието и храните пред обществото, а и в мотивите към оспореното решение не са изложени никакви съображения, които да опровергаят законовата презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес.

В обобщение: като цяло поисканата информация е свързана с изготвянето на проект за нормативен акт, а за да бъде дължимото /по чл. 26 от Закона за

нормативните актове/ обществено обсъждане пълноценно, то обществото следва да има възможност за информирано участие в процесите на вземане на решение. Поисканата информация по т. 1 от заявлението е официална, а информацията по т. 2 и т. 3 от същото е служебна и позволява да се установи кои са лицата, на които държавният орган е възложил изработването на проекта, каква е тяхната компетентност /какви длъжности заемат, каква е професионалната им експертиза, има ли представители на заинтересованите лица и т.н./, съответно какви са определените от министъра срокове за изработването на проекта, предвидени ли са и колко срещи на работната група, на какъв етап на завършеност е изготвянето на проекта.

Исканата информация като краен резултат е насочена към разкриване на отношението на българската държава към защитата на животните в циркове, вариетета и други увеселителни заведения и необходимите професионални умения на лицата, които се грижат за тях. България е член на Европейския съюз, а той е с едни от най-високите стандарти в света за защита на животните.

По изложените съображения съдът намира жалбата за основателна и отменя оспорения отказ.

Решението е окончателно.

9. Сдружение за изследователски практики срещу Министерство на земеделието храните и горите

I инстанция - а.д. № 9270/2020 г. на АССГ, Второ отделение, 31 състав

Заявление

Със заявление от началото на август 2020 Сдружение за изследователски практики иска от МЗХГ информация за директорите на държавни предприятия в системата на горите. Информацията е поискана под формата на справка, която да включва:

- Наименование на предприятието/ териториалното поделение;
- Име и възраст на директора;
- Вид висше образование и специалност;
- Години стаж в горската система;
- Заемани длъжности през последните 10 г. и съответните времеви периоди, включително в различни подразделения в системата на горите;
- Получени награди или друг вид отличия за постигнати добри резултати през последните 10 г., както и основанията за тях;
- Наложени наказания (вкл. уволнения) през последните 10 г., съответните дати и причините за тях.

Отговор

С отговора по заявлението министърът предоставя информация за наименованието на държавните предприятия и двете имена на директорите им и отказва останалата информация с мотив, че същата не е обществена и на основание чл. 2, ал. 5 от ЗДОИ е изключена от приложното поле на закона, тъй като представлява лични данни.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че баланс на интереси следва да се извършва във всички случаи, когато исканите данни се отнасят до лица, заемащи висши държавни длъжности. Когато тези данни са необходими при създаването на собствено мнение по въпроса дали определени ръководители имат необходимата подготовка за качествено и ефективно осъществяване на предоставената им държавна власт, е налице надделяващ интерес от узнаване на информацията.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 30 ноември 2020 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 7564/30.12.2020 г. на АССГ отказът е отменен и преписката е върната на министъра за ново произнасяне в срок от 1 месец при спазване указанията на съда по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът приема, че исканите лични данни представляват и обществена информация, тъй като информацията относно образованието и придобитият стаж по специалността, съответно на длъжностите на които е придобит той, на лицата, назначени от министъра на ЗХГ за директори на държавни предприятия по чл. 63 от Закона за горите (ЗГ), дава възможност да се прецени дали тези лица отговарят на изискванията на закона и в тази връзка се явява свързана с обществения живот в страната.

След като стига до извод, че исканата информация е служебна обществена информация, съдията посочва, че министърът е следвало да проведе процедура за търсене на съгласие от трети лица и да направи преценка за наличие на надделяващ обществен интерес.

На последно място, съдията приема, че искането за предоставяне на информация за наградите и наказанията е общо формулирано и е следвало органът да поиска уточняване на предмета на заявлението в тази му част.

Решението на съда е окончателно.

10. Емилия Димитрова (координатор на ПДИ) с/у Община Севлиево

I инстанция – а.д. № 312/2019 г. на Административен съд - Габрово

Заявление

Със заявление от края на октомври 2019 Емилия Димитрова (журналист в електронните издания sevlievo-online.com и zaisinata.com) иска от Община Севлиево следната информация:

1. Подробна справка за всички плащания, извършени от Община Севлиево за обезпечаване празниците на Севлиево през 2019;
2. Справката да бъде за всички мероприятия, културни прояви, концерти, рекламни материали, медийни публикации и хонорари на ангажирани лица, по изява и платени публични средства;
3. Справка за сумата, която Община Севлиево е получила като спонсорство или дарение за обезпечаване на празниците на Севлиево и начините за нейното разходване.

Отговор

Секретарят на Община Севлиево предоставя частичен достъп до исканата информация – общия размер на средствата, изразходвани за „Празниците на Севлиево" и разбивка каква част от тази сума е получена от дарения/ платена от спонсори и каква част е за сметка на общината. Останалата информация – подробна справка за всички плащания, извършени от Община Севлиево за обезпечаване празниците на града, която включва всички мероприятия, културни прояви, концерти, рекламни материали, медийни публикации и хонорари на ангажирани лица, по изява и платени публични средства, не е предоставена.

Жалба

Отказът е обжалван пред Административен съд – Габрово. В жалбата са изложени доводи, че липсва изрично произнасяне на административния орган по отношение на исканата детайлна информация за всички плащания, извършени от Община Севлиево за обезпечаване празниците на Севлиево през 2019 г. Не са изложени каквито и да е фактически основания за непредоставяне на тази информация. Освен пълната липса на мотиви, липсва и разпоредителна част, в която административният орган ясно и категорично да е формулирал волеизявление за отказ.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 14 януари 2020 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 8/17.01.2020 г. на Административен съд – Габрово отказът е отменен и преписката е върната на секретаря на Община Севлиево за ново произнасяне по заявлението.

Съдът приема, че исканата информация касае дейността на органите на местно самоуправление и местна администрация, тъй като реализираните разходи и плащания, за които се търсят данни, са служебни и касаят конкретни дейности, свързани с реализирането на дейността на самата община, а тя касае гражданите и техните организации. Тези плащания и разходи се финансират от бюджета на общината, а тя ги набира от средства, заплащани от данъци на гражданите и юридическите лица. Последните имат право на такава информация, за да могат въз основа на нея да установят как работи администрацията на общината, как, за какво и къде, в крайна сметка, отиват индиректно техните пари.

С решението по заявлението ответната страна е предоставила частичен отказ за предоставяне на исканата от жалбоподателя обществена информация. Липсват мотиви в оспорения акт защо е налице частичен отказ по подаденото заявление. Мотиви се излагат в хода на съдебното обжалване, като същите се състоят в това, че „информацията следва да е налична, т.е. да е събрана или създадена от задължения субект, при и по повод на неговата дейност. Община Севлиево не е изработвала такава информация и тя не съществува в правния мир". Съдът не споделя така изложените впоследствие мотиви на административния орган, като освен това липсата им в постановеното решение обуславя неговата незаконосъобразност. Отказвайки достъп до обществена информация по подадено заявление, административният орган следва да изложи мотиви на какво основание се отказва информацията на заявителя. В противен случай отказът е незаконосъобразен. Мотивите следва да се съдържат в постановеното решение, а не да се излагат впоследствие, едва в хода на съдебното оспорване на акта.

Исканата информация, която се търси от заявителката и която не й е предоставена от Община Севлиево, е налична, тъй като извършвайки разходи за организация и провеждане на празниците на Севлиево, общинската администрация, спазвайки правилата на счетоводната отчетност, съхранява документи, отразяващи извършените разходи за посочените мероприятия.

Решението е окончателно.